

لباس ساده، همسر خود را خوشحال کنیم، چرا از این ثواب بزرگ صرف نظر کیم؟^{۲۱} ضمن اینکه به مردها توصیه شده است برای همسرشن لباس بخزنند.

- پیامبر اکرم(ص) می فرماید: «هر کسی فرزند خودش را بپرسد، بابت هر بوسه، خدا به او یک درجه در بهشت می دهد که بین هر دو درجه، به اندازه مسیر پانصدسال فاصله است؛ آئُكُرُوا مِنْ قُبْلَةً أَوْلَادِكُمْ فَإِنَّكُمْ يَكُلُّ قُبْلَةً تَرَاجِحَةً فِي الْجَنَّةِ مَسِيرَةً حَمْسِيَّةً عَامٌ» (وسائل الشیعه/ ۴۸۵/ ۲۱) انسان چقدر می خواهد در بیرون خانه اش، کارهای خوب انجام دهد که به این مقدار ثواب و پاداش برسد؟^{۲۲} پیامبر گرامی اسلام(ص) می فرماید: «کسی که از خدمت کردن به خانواده اش سرباز نزند، بدون حساب وارد بهشت خواهد شد؛ مَنْ لَمْ يَأْنَفْ مِنْ خِدْمَةِ الْيَمَالِ دَخَلَ الْجَنَّةَ يَغْيِرُ حِسَابَهِ» (جامع الاخبار/ ص ۱۰۲)

ثواب جمع کردن در خانه خیلی ساده است/ مبارزه با هوای نفس در خانه، هم راحت است و هم عدم رعایتش خطرناک

- ثواب جمع کردن در خانه خیلی ساده است. اگر می خواهد رشد کنی، بیشترین ثوابها را در محیط خانواده می توانی برای خودت جمع کنی. مثلاً بد پدر و مادر خودت احترام بگذار و به شکلی که می توانی قلب آنها را خوشحال کن، تا بگویند: «پسرم یا دخترم! الهی خیر بیینی!» این دعای خیر پدر و مادر برای تو مستجاب خواهد شد، و هیچ چیزی مثل این دعا، برای تو نخواهد بود و سرمایه زندگی و بندهای قرار نمی گیرد. آدم بیرون خانه چه ثوابی می خواهد بالاتر از این کسب کند؟^{۲۳} **ثواب هایی که آدم می تواند در خانه برای خودش جمع کند، قابل مقایسه نیست با ثواب هایی که بیرون خانه جمع می کند.**

- مبارزه با هوای نفس در خانه، از یک سو خیلی راحت است و از سوی دیگر اگر رعایت نشود، خیلی خطرناک است. یک نمونه از نتایج رعایت نکردن این مسأله در خانه، عاق والدین است که اگر فرزندی والدین خود را اذیت کند چار این خطر خواهد شد. یک نمونه دیگر از عدم رعایت این مسأله در مورد اهل خانه، در این روایت دیده می شود که رسول اکرم(ص) می فرماید: «مرد مؤمن طبق میل خانواده اش غذا می خورد(اعذایی که خانواده اش دوست دارند می خورد) ولی مرد منافق، خانواده اش مطابق میل او غذا می خورند؛ المؤمنُ يَاكُلُ بِشَهْوَةِ عِيَالِهِ وَ الْمُنَافِقُ يَاكُلُ أَهْلَهُ بِشَهْوَتِهِ» (وسائل الشیعه/ ۵۴۲/ ۲۱) البته معایش این نیست که اهل و عیال مرد مؤمن اصلاً به میل او غذا نمی خورند! معلوم است که خانه ها معمولاً غذایی درست می کنند که شوهرشان دوست دارد، ولی اگر مردی مثل یک سلطان بی رحم رفتار کند که خانواده اش به بردگی کشیده شوند و از ترس او مجبور شوند غذایی که خودشان دوست ندارند، سر سفره بگذارند و بخورند؛ این روحیه منافقانه است؛ منافق که شاخ و دم ندارد!

متاسفانه فرهنگی شکل گرفته که مردم تصور می کنند یک «خانم خانه دار» بیکار است و حرمت ندارد!

- همان طور که برای استفاده بیشتر از مسجد، خانه خدا و زیارت عتبات آدایی وجود دارد، برای استفاده از محیط خانواده جهت ارتقاء سطح معنوی انسان نیز آدایی وجود دارد. خانه و خانواده، برای خودش آداب و آینینه دارد و حرمت بسیار بالایی دارد اما متاسفانه آن قدر نسبت به این مسأله، بد برخورد کرده ایم که در جامعه، فرهنگی شکل گرفته است که وقتی یک خانمی بگوید «من خانه دار هستم» مردم تصور می کنند او بیکار است و حرمت ندارد!

- واقعش این است که اگر یک خانم بگوید: «من تحصیل کرده ام اما الان خانه داری را بر هر شغل دیگری ترجیح می دهم» او باید احترامش ده برابر شود، چون واقعاً آدم فهمیده ای است. خانه داری کار ساده ای نیست. البته

بقعة شیخ طرشتی | خانواده خوب-۲

- پناهیان: کسی که برای بچه دار شدن ارزش قائل نیست؛ در واقع برای «انسان» و «بندۀ خدا» ارزش قائل نیست/ ثواب برخی کارهای ساده زن و مرد در خانه، از هزار عبادت و خدمت اجتماعی بالاتر است
- پناهیان: اگر یک خانم بگوید: «من تحصیل کرده ام اما الان خانه داری را بر هر شغل دیگری ترجیح می دهم» او باید احترامش ده برابر شود، چون واقعاً آدم فهمیده ای است. خانه داری کار ساده ای نیست. البته بعضی ها با خانه داری، «حداقلی» برخورد می کنند و زیاد برایش وقت نمی گذراند ولی می شود با آن «حداکثری» برخورد کرد ... گاهی اوقات آقایانی که دیر ازدواج می کنند ناشی از بی غیرتی دینی است، یعنی زیاد دنبال تقرب به خدا و کسب نور و معنویت نیستند. آدم متاهل نسبت به مجرد، خیلی می تواند از نظر معنویت و نورانیت بالاتر باشد.

بخش هایی از **دومین** روز سخنرانی حجت الاسلام علیرضا پناهیان در بقعة شیخ طرشتی با موضوع «**خانواده خوب**» را در ادامه می خوانید:

اصلاح و ارتقاء، انسان در خانواده راحت تر از هر جای دیگری است/ ثواب برخی کارهای ساده زن و مرد در خانه، از هزار عبادت و خدمت اجتماعی بالاتر است

- گفتم که اصلاح خانواده نسبت به اصلاح فرد و جامعه، از اولویت و اولیت برخوردار است. یکی از دلایلش، سهولت اصلاح فرد در خانواده و کسب نور و معنویت در خانه است. یعنی اعضاء یک خانواده به کمک همیگر راحت تر می توانند راه ارتقاء و سعادت را طی کنند، ولی اصلاح جامعه خیلی سخت تر و پیچیده تر است. یک فرد هم اگر بخواهد به تنها خودش را اصلاح کند، بدون یار و همراه، خیلی برایش سخت است. رسیدگی به وضع معنوی افراد در خانواده، راحت تر از این است که یک فرد بخواهد به تنها یی رشد کند و یا اینکه در یک جامعه بخواهیم به وضع معنوی افراد برسیم.

شم راه تقرب به خدا و رسیدن به درجات عالی کمال را از کجا می خواهید پیدا کنید؟ از نماز شب؟ از صدقه دادن و کمک کردن به دیگران؟ از خدمت کردن به محرومین؟ از ایثار به مردم؟ بیشتر از همه این کارهای خوب، تعامل و رفتار درست با همسر و فرزندان در خانواده، به انسان نورانیت و معنویت می دهد. شما وقتی در خانواده، برخی از اقدامات خیلی ساده را تجاه می دهید، توانی از هزار تا عبادت و خدمت اجتماعی بالاتر است. پیامبر اکرم(ص) می فرماید: «اینکه یک مردی کار همسر خود بتنشید و صحبت کند، در نزد خداوند از اعتکاف آن مرد در کنار خانه کعبه بهتر است و توابش بالاتر است؛ جلوسُ الْمُرْءِ عِنْدَ عِيَالِهِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ اغْتِنَافِ فِي مَسْجِدِي هَذَا» (مجموعه ورام/ ۲/ ۱۲۲) خوب، اگر کسی بخواهد سطح معنویت خود را ارتقاء دهد و نفس خود را اصلاح کند، این کار در خانواده راحت تر است و سختی و زحمت چندانی هم ندارد.

با خوشحال کردن همسر و فرزند خود به درجات بالای بهشت برسید!

- امام رضا(ع) می فرماید: «اگر مرد، یکی از زنان محرم خود (مثل مادر، خواهر، دختر، همسر...) را خوشحال کند، خداوند متعال در روز قیامت او را خوشحال خواهد کرد؛ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَى الْإِنْاثِ أَرَفَ مِنْهُ عَلَى الدُّكُورِ وَ مَا مِنْ رَجُلٍ يُدْخَلُ فَرْجَهُ عَلَى امْرَأَةٍ يَبْيَأُهُ وَ يَبْيَأُهُ حُرْمَةً إِلَّا فَرَحَةُ اللَّهِ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ كافَي/ ۶/ ۴۶» حالا کسی که این کار راحت را انجام نمی دهد و این افرادی که نزدیک او هستند را خوشحال نمی کند و در عوض می خواهد با خوشحال کردن مردم دیگر به درجاتی برسد، در واقع کار خودش را سخت کرده است. مثلاً وقتی می توانیم با یک هدیه کوچک (مثل یک گل سر) دختر خودمان را خوشحال کنید و با خریدن یک

می فرماید: «مرد مسئول نگهداری و تربیت و راهبری خانواده و فرزندانش است؛ الرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْؤُلٌ عَنْهُمْ» (مجموعه وراثم ۱۶)

- البته مرد نباید در این باره نسبت به اهل خانه‌اش، بداخل‌الاقی کند و این بداخل‌الاقی را به نام دین انجام دهد. مثلاً نباید بچه‌هاش را به شکل نامناسبی برای نماز صبح بیدار کند و باعث شود که بچه‌ها از نماز خواندن خاطره بدی داشته باشند. حضرت امام(ره) به فرزندان خود می‌فرمودند: «نوه‌های من (بچه‌های خودتان را) به تلخی برای نماز صبح بیدار نکنید تا از نماز بدانش بیاید» باید با رفق و مدارا و با یک ظرافت‌هایی عمل کرد تا موجب زدگی فرزندان نشود ولی باید بدانیم که نسبت به دین خانواده خود مسئول هستیم.

کسی که برای بچه‌دار شدن ارزش قائل نیست؛ در واقع برای «انسان» و «بنده خدا» ارزش قائل نیست

- آدم‌های مجرد (خصوصاً آقایان) که به فکر تشکیل خانواده نیستند، چگونه می‌خواهند برای خودشان ثواب جمع کنند؟ اگر گناهانی که در معرضش قرار دارند را در نظر نگیریم، لاقل آنها با ازدواج نکردن، یک محیط خیلی خوب برای ثواب جمع کردن را از دست داده‌اند. گاهی اوقات آقایانی که دیر ازدواج می‌کنند ناشی از بی‌غیرتی دینی است، یعنی زیاد دنبال تقرب به خدا و کسب نور و معنویت نیستند. آدم متاهل نسبت به مجرد، خیلی می‌تواند از نظر معنویت و نورانیت بالاتر باشد.

- متاسفانه گاهی اوقات بعضی‌ها تا چند سال بعد از ازدواج، هنوز تصمیم به بچه‌دار شدن نگرفته‌اند! کسانی که برای بچه‌دار شدن ارزش قائل نیستند یا خانم‌هایی که برای مادر شدن ارزش قائل نیستند، در واقع برای «انسان» و بنده خدا ارزش قائل نیستند، و اینها برای خودشان هم ارزش قائل نیستند. تولید و تولد یک انسان خیلی ارزشمند است و به همین دلیل مادر شدن اجر فوق العاده‌ای دارد. کسی که خانواده تشکیل می‌دهد و در خانه او چند فرزند در حال رشد و نمو هستند، در واقع دارد برای پروردگار عالم، بنده تربیت می‌کند؛ و این یک عبادت سیار ارزشمند است! کسی که از این راه دنبال بندگی خدا نباشد و فقط بخواهد با نماز خواندن به خدا مقرب شود، چقدر نتیجه می‌گیرد؟ چون این هم نوعی خودخواهی و هوایپرستی است و از عبودیت و بندگی خدا فاصله دارد. در واقع معنایش این است که «پس خودم چی؟!» یا «من می‌خواهم راحت باشم» و کسی که بخواهد راحت باشد، نمی‌تواند به خدا مقرب شود.

چرا غربی‌ها بردۀ صهیونیست‌ها شدند؟ کسی که «خانواده» ندارد، موجود ذلیلی است

- آخر و نهایت «من می‌خواهم راحت باشم» همین فرهنگ منحط و زندگی منحوسی است که در غرب برای مردم ساخته‌اند. می‌دانید چرا این فرهنگ را بر اساس «دلم می‌خواهد» بنام کردند؟ برای اینکه یک مشت صهیونیست، خیلی راحت بتوانند همه را به بردگی بکشانند. امروز در غرب، حدود ۵ میلیون نفر دارند ۵ میلیارد نفر را به بردگی می‌کشانند. البته در میانشان بردگهای مرفه، بردگهای فقیر، بردگهای باسواد و دانشمند و انواع بردگهای دیده می‌شود. نشانه بردگی‌شان هم این است که هیچ کدام از آن کشورها بدون اجازه اسرائیل (که از استان‌های ما هم کوچکتر است)، آب نمی‌خورند! سیاستمداران و بزرگان غرب برای هر کاری باید بروند اسرائیل، و از صهیونیست‌ها اجازه بگیرند و مردم غرب هم اصلاً نمی‌گویند چرا باید بزرگان ما بروند و در مقابل

بعضی‌ها با خانه‌داری، «حداقلی» برخورد می‌کنند و زیاد برایش وقت نمی‌گذارند ولی می‌شود با آن «حداکثری» برخورد کرد.

- ثوابی که خانم می‌تواند از دادن یک لیوان آب دست شوهرش ببرد، آیا در جای دیگری می‌تواند ببرد؟! امام صادق(ع) می‌فرماید: «هر زنی که به همسرش جرعه‌ای آب بدهد، ثواب عبادت یک سال نماز و روزه و شب‌نذرداری به او می‌دهند و به ازای هر شربت آبی که به شوهرش داده، خداوند شهری در بهشت برایش بنا می‌کند و شصت گناه او را می‌آمزد؛ ما من امراه تسلی رُؤْجَهَا شَرْبَةً منْ ماءٍ إِلَّا كَانَ خَبِيرًا لَهَا مِنْ عِيَادَةِ سَنَةٍ صَيَامَ نَهَارَهَا وَ قِيَامَ لَيْلَهَا وَ يَتَبَّعُهَا مَدِينَةً فِي الْجَنَّةِ وَ مَفَرَّهَ لَهَا سِتِّينَ حَلْلَيْهَا» (وسائل الشیعه/۲۰/۱۷۲)

- از سوی دیگر، خانمی که شوهرش از دست او ناراضی و عصبانی باشد، آیا عبادت و نماز خواندن قبول است؟! (پیامبر اکرم(ص)) می‌فرماید: هشت گروه هستند که نمازشان مورد قبول خداوند قرار نمی‌گیرد: ... زن نافرمانی که خلاف رضای مشروع شوهرش رفتار کند و شوهرش از دست او خشکمی باشد؛ تَعَاهِيَةً لَقَبْلِ اللَّهِ لَهُمْ صَلَةً الْأَبْقَى حَتَّى يَرْجِعَ إِلَى مَوَلَاهُ وَ النَّاثِرُ عَنْ رُؤْجَهَا وَ هُوَ عَلَيْهَا سَاطِخٌ؛ من لا يحضره الفقيه/۱۸۸) جالب اینجاست که همان موقعی که خانم، به شوهرش خلم کرده است، ممکن است حس نمازخواندن هم به او دست بدهد و دوست داشته باشد مفصل تر نماز بخواند. چرا؟ چون نمازش قبول نیست، شیطان هم مانع درست کند نه اینکه برود نماز بخواند.

- ما اگر دنبال سعادت و کمال هستیم، باید بدانیم که سعادت و کمال در خانواده بیشتر و راحت‌تر به دست می‌آید. پس چرا نباید به خانواده اولویت بدهیم؟ خدمت به خانواده ثوابش خیلی بیشتر از عبادت فردی است و حتی ثوابش از خدمت به مردم هم بالاتر است. نور و معنویت در تعامل با خانواده برای دینداری بیشتر از نور و معنویت در عبادت فردی است. پیامبر اکرم(ص) می‌فرماید: «مردی که یک ساعت در خدمت خانواده‌اش باشد ثوابش از هزار سال عبادت و هزار حج و عمره... بالاتر است؛ ساعَةً فِي خِدْمَةِ الْعِيَالِ خَيْرٌ مِنْ عِيَادَةِ الْفَرَسَةِ وَ الْفَرِحَةِ وَ حَيْرٌ مِنْ عَقْلِ الْفَرَقَةِ وَ الْفَرِغَةِ وَ الْفَرِعَادَةِ تَرِيظٌ وَ...» (جامع الاخبار/۱۰۲)

بعضی‌ها بی‌خیالی به خانواده را برای خودشان «کلاس» می‌دانند! مرد نسبت به دین خانواده خودش مسئول است

- گاهی اوقات یک فضایی ایجاد می‌شود که بی‌خیالی و بی‌توجهی به خانواده را نوعی «کلاس» می‌دانند! در حالی که احساس بی‌مسئولیتی نسبت به خانواده، در واقع سبک زندگی و حشیانه‌ای است که در تمدن غرب نمونه‌های فراوان آن را می‌توان دید و متاسفانه بعضی‌ها با آن برای خودشان «کلاس» می‌گذارند!

- مرد نسبت به دین خانواده خودش مسئول است و این مسئله باید برایش مهم باشد. امام صادق(ع) می‌فرماید: وقتی این آیه نازل شد «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوْمًا أَنْفَسَكُمْ وَ أَهْلِيْكُمْ نَارًا» مردم از پیامبر(ص) پرسیدند چگونه خودمان و خانواده خود را از آتش جهنم حفظ کنیم؟ حضرت فرمود: اعمال صالح انجام دهید و خانواده خود را به طاعت خدا توصیه کنید؛ لَمَّا نَزَّلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ بِإِيمَانِ أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوْمًا أَنْفَسَكُمْ وَ أَهْلِيْكُمْ نَارًا قَالَ النَّاسُ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَنْهِي أَنْفَسَنَا وَ أَهْلِيْنَا قَالَ أَعْلَمُوا الْغَيْرَةَ وَ ذَكْرُوا بِإِهْلِيْكُمْ فَادْبُوهُمْ عَلَى طَاعَةِ اللَّهِ ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ أَنَا تَرَى أَنَّ اللَّهَ يَقُولُ لَيْسَهُ وَ أَمْرُ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَ اسْطَرَ عَلَيْهَا؛ دعائم الاسلام/۱۸۲)

اخلاق، بوده خودشان کنند. مثلاً به مردم شان توصیه می‌کنند: در مشکلات، صبور باشید! حضرت امام(ره) می‌فرمود: «بر فرض که امریکا یک طرح صد درصد اسلامی - انسانی بدهد، ما باور نمی‌کنیم که آنها به نفع صلح و منافع ما گامی بردارند. اگر امریکا و اسرائیل «لا اله الا الله» پیغامد، ما قبول نداریم؛ چرا که آنها می‌خواهند سر ما کلاه بگذارند. آنها که صحبت از صلح می‌کنند، می‌خواهند منطقه را به حنگ یکشند.» (صفحه امام /۱۵/ ۳۳۹)

- پدرها و مادرهای محترم که می‌خواهند بچه‌های خود را تربیت کنند، باید انگیزه بچه را در انجام کارهای خوب در نظر بگیرند. مثلاً برای درس خواندن بچه، انگیزه صحیح به او بدهند. متأسفانه بعضی از پدر و مادرها از همان ابتداء انگیزه بد و خراب به بچه خود می‌دهند و مثلاً می‌گویند: «درس بخوان تا پیش پسرخاله با فامیل، کم نیاوری!» یا می‌گویند: «درس بخوان تا یک اعتباری در جامعه پیدا کنی!» یعنی از همان اول بچه را دنبال حب مقام و دنیاطلبی می‌فرستند، با این انگیزه‌های غلط، بچه خود را متناظر، حسود و کینه توزع پار می‌آورند.

صلیتین محل تربیت خانه است و مدرسه معاون و مشاور خانه در امر تربیت است

- پدر و مادر مسئول دین خانواده و پچه‌های خود هستند و خانواده بهترین جایی است که می‌تواند این دینداری را توسعه دهد و تعمیق ببخشد. اگر در یک جامعه‌ای خانواده‌ها در حفظ و تقویت دین خود موفق بودند، آن جامعه اصلاح می‌شود و افراد هم در این جامعه اصلاح خواهند شد.
 - در اصل جای تربیت در خانه است و مدرسه در امر تربیت، به تعبیری معاون و مشاور خانه محسوب می‌شود. کسی که در خانه، تربیت نشود، چگونه می‌خواهد در مدرسه تربیت شود؟! البته استثناء همیشه وجود دارد، مثلاً برخی آدم‌ها خودشان می‌توانند علی‌رغم خانواده بدی که دارند، خوب بشوند ولی اینها استثناء هستند. ممکن است برخی آدم‌ها در محیط خانواده، خوب نشوند و در مدرسه یا مسجد، خوب بشوند ولی اصل بر این است که آدم‌ها در خانه و خانواده خوب بشوند.

صل بر این است که زن و شوهر «با هم» خوب شوند/همسر هر کس در واقع کمک و یار او برای بندگی خداوند است

- یک روز بعد از ازدواج فاطمه زهرا(س) با علی(ع)، پیامبر اکرم(ص) به خانه ایشان رفتند و یک ظرف شیر برایشان بردند، سپس از علی(ع) پرسیدند: «همسرت را چگونه همسری یافته؟ یعنی نظرت درباره خانمتش چیست؟ حضرت علی(ع) فرمود: ایشان کمک عالی برای من در جهت بندگی خداوند است. و همین سؤال را از حضرت زهرا(س) پرسیدند و ایشان پاسخ دادند: همسر بسیار خوبی دارم؛ **فَسَأَلَ عَلِيًّا كَيْفَ وَجَدَتْ أهْلَكَ قَالَ يُنِعمُ الْمَوْعِنُ عَلَى طَاعَةِ اللَّهِ وَ سَأَلَ فَاطِمَةَ فَقَالَتْ خَيْرٌ بَعْلُ»
({مناقب آل ایطبال ۳/۳۵۶}) این روایت زیبا نشان می‌دهد، همسر هر کسی در واقع کمک و یاور او برای بندگی خداوند است و اصل هم بر این است که زن و شوهر «نا هم» خوب بشوند.**

- اگر یک خانم از شوهر خودش گله کند و بگوید شوهر من آم بدی است، غالباً باید به او توصیه کرد که سعی کند شوهر خود را درست کند، چون واقعش این است که خانم‌ها خیلی می‌توانند روی همسر خودشان اثر مثبت بگذارند و خداوند این توانایی را به آنها داده است. خانم‌ها روی همسرشان خیلی مؤثر هستند و می‌توانند در دینداری شوهر خود کمکش کنند. اگر بخواهند از توانایی

صیپونیست‌ها، کوچکی کنند؛ چون مردمی که حیثیت انسانی از آنها گرفته شده باشد، این ذلت‌ها و بردگی کردن‌ها، به عزتشان بزم خود، آنها اصلاً عنز ندارند.

- امروز جوامع بزرگ غربی عزت ندارند. جامعه‌ای که در آن «خانواده» مهم نیاشد، همین طور بی عزت می‌شود. آن وقت بعضی از آدم‌های سطحی و ظاهربین که می‌گویند: «این غربی‌ها چقدر منظم هستند و چقدر حرف پلیس را خوب گوش می‌دهند!»، ژستی ذلتی که عامل این نظم شده است را نمی‌بینند. البته نظم و اطاعت از پلیس چیز خوبی است اما منظم بودن آنها به خاطر درک انسانی آنها نیست؛ کسی که خانواده ندارد، موجود ذلیلی است و لذا از هر کس -از جمله پلیس- حرف شنوی دارد و آماده برده شدن است. البته لزوماً همه نظم غربی‌ها ناشی از می‌خانوادگی و بی عزتی آنها نیست، ولی بخش قابل توجهی از آن به همین خاطر است.

نظام ناشی از بی‌عزّت و بی‌خانواده بودن، فایده ندارد/کسی که از روی بی‌عرضگی گناه نمی‌کند، فریب است! ندهد!

- بی‌نظمی و عصیانگری جوانی که در فرهنگ شرقی زندگی می‌کند، اما اصالات انسانی خود را از دست نداده است، ترجیح دارد به نظم کسی که به خاطر بی‌عزت و بی‌حیثیت و بی‌خانواده بودن، منظم شده است. اگر شما به یک جوان ایرانی بگویید: اصلًاً معلوم نیست پدر تو کیست! قطعاً به او برمی‌خورد، اما در غرب، خلیل از جوان‌ها معلوم نیست پدرشان کیست و اصلًاً هم به آنها برنامه‌خورد، جون برایشان، عادی شده است. در حالی، که این مسئله نایاب برای یک انسان عزم‌نمد عادی نشود.

- کسی که نظام پذیر است و از پلیس اطاعت می‌کند باید روی یک حساب و مبنای درست، اطاعت کند و اگر اطاعت‌ش از روی ذلت و بی‌عزتی باشد و همه‌جا فرمان‌پذیر باشد به یک «برده» تبدیل می‌شود! فرمان‌پذیر و نظام چنین کسی در نهایت به نفع قدرت‌های برتر و ظالمی که روی او سلطه دارند تمام می‌شود و ما این نظم را نمی‌خواهیم، چون زشتی و آثار منفی آن بیشتر از زیستی و آثار خوب آن است.

• امام رضا(ع) می فرماید: «اگر کسی اخلاقش خوب بود و گناه نکرد، فربیش را نخور شاید عرضه گناه کردن ندارد. اگر هم عرضه داشت گناه کند و گناه نکرد، باز هم فربیش را نخور شاید این گناه را دوست ندارد و یک گناه دیگر را دوست دارد؛ إذا رأيْتُمُ الرَّجُلَ قَدْ حَسِنَ سَمْنَةً وَ هَذِهِ وَ تَعَاوَتَ فِي مُنْقَبِيهِ وَ تَخَاصَّ فِي حَرَكَاتِهِ فَوْدَنَا لَا يَغُرُّكُمْ فَمَا أَكْثَرُ مِنْ يُعْجِزُهُ تَنَاهُلُ الدُّنْيَا وَ رُكُوبُ الْمُخَارِمِ مِنْهَا لِضَعْفِ نَيْبَهُ وَ مَهَانَتِهِ وَ جُنُونِ قَلْبِهِ فَقَصَّبَ الدِّينَ فَحَنَّ لَهَا...» (احتجاج ۳۲۰/۲) مثلاً ممکن است کسی اهل هرزگی نباشد، ولی اهل پول پرستی باشد، و شاید اهل هیچ یک از این دو نباشد ولی اهل مقام پرستی باشد و به خاطر اعتبار اجتماعی اش حاضر باشد گناه کند. حضرت توجه می دهدند که فربیظ ظاهر خوب را نخورید.

ما نمی‌خواهیم به هر قیمتی، منظم و خوش‌اخلاق شویم / برخی از سخنان اخلاقی، آدم‌ها را بردۀ صهیونیست‌ها تربیت می‌کند

- ما نمی خواهیم به هر قیمتی، منظم یا خوش اخلاق بشویم و خوب رفتار کنیم. لذا درس اخلاقی که آدمها را بردۀ صهیونیست ها تربیت کند، به چه درد می خورد؟! اتفاقاً صهیونیست ها همان قدر که سرمایه گذاری می کنند تا به وسیله هر زگی، انسان ها را بردۀ خود کنند، همان قدر هم سرمایه گذاری می کنند تا انسان ها را به وسیله

خدادادی خود برای درست کردن شوهرشان استفاده کنند راهش را بد هستند. الا اگر نخواهند از این توانایی استفاده کنند و فقط بخواهند دعوا کنند هیچ فایده‌ای ندارد.

وقتی مادر، ام البنین(ع) باشد در این خانه فرزندی مثل بالفضل العباس(ع) تربیت می‌شود

- خانواده محل رشد و تعالی انسان است و نقش تربیت‌کنندگی مادر در خانواده فوق العاده است. وقتی مادر، ام البنین(ع) باشد در چنین خانه و خانواده‌ای می‌تواند فرزندی مثل بالفضل العباس(ع) رشد کند. همان عیاسی که شب عاشورا وقتی ابا عبدالله الحسین(ع) به یارانش فرمود: شما می‌توانید بروید، اولین کسی بود که بلند شد و عرض کرد: «یعنی می‌گویید ما بعد از شما زنده باشیم و نفس بکشیم؟! هرگز، خدا آن روز را نیاورد» **(بدأ القول العباس بن على ع فقال: له لم ن فعل ذلك؟ لبقي بعدك؟! لا أرنا الله ذلك أبداً)(وقفة الطف/ ۱۹۸)** شاید یک تعبیر سطحی از این سخن عباس(ع) این باشد که: اگر تو را رها کنم و بروم، چطور می‌توانم جواب مادرم ام البنین را بدهم؟! لذا وقتی خبر شهادت امام حسین(ع) در کربلا را به ام البنین دادند، بالاصله پرسید: پس عباس من آن موقع کجا بود...

